

**Magyarország Alkotmánybírósága
a Monori Járásbíróság útján**

2201 Monor,
Pf. 3.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/239-0/2014.	
Érkezett: 2014 FEBR 04.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 8+3 db	P-1

A sérelmezett bírói döntés száma: 4.Pf.22.575/2013/5.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Ügyfelem, a

[REDACTED] indítványozó – a továbbiakban: Indítványozó – képviselőjében eljárva (ügyvédi meghatalmazásomat I/1. alatt mellékelten csatolom) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § a)-b) pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő a *Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság – a továbbiakban: másodfokú bíróság – által 2013. év október hó 17. napján meghozott 4.Pf.22.575/2013/5. számú ítélete, illetve az annak meghozatalához vezető eljárás ellen.*

Alkotmányjogi panaszom keretében *kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a támadott ítéletet semmisítse meg, mivel sérti az Alaptörvénynek az alábbiakban részletezett rendelkezéseit.*

1. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSA FELTÉTELEINEK FENNÁLLÁSA

Indítványozó az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény – a továbbiakban: Abtv. – 27. §-a alapján terjeszti elő, mely szerint *alaptörvény ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés*

- a) *az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és*
- b) *az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.*

1.1. Indítványozó egyedi ügyben érintett szervezet, a panasszal támadott ítélet olyan ügyben született, melyben Indítványozó felperesként szerepelt. A másodfokú eljárás keresetünk teljes elutasításával zárult. Ennélfogva Indítványozó alapjogsérelme személyes és közvetlen, tényleges érintettsége folytán következett be. Indítványozót harmadik személyekkel szemben a csatolt cégkivonat alapján aláírásra jogosultak az ott rögzített módon képviselik.

1.2. A támadott ítélet az ügy érdekében hozott döntés. A másodfokú bíróság – ellentétben az elsőfokú bíróság álláspontjával – azt állította meg, hogy Indítványozó, mint felperes keresetének az összecszerúsge nincs kellően igazolva, így a kereset teljes elutasításának van helye.

1.3. A másodfokú ítélet ennél fogva Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti, azzal, hogy a döntés az Indítványozó által alpereseknek nyújtott kölcsönösszeg, azaz az Indítványozó tulajdonát képező pénzösszeg visszakövetelésének lehetőségétől végérvényesen elzárta Indítványozót, melyre tekintettel Indítványozó Alaptörvényben biztosított tulajdonhoz való joga sérült.

1.4. Jogorvoslati lehetőségét Indítványozó kimerítette. A másodfokú ítélet ellen ugyan lenne helye felülvizsgálatnak, mint rendkívüli jogorvoslatnak, azonban a pertárgyérték nem éri el a felülvizsgálati értéket, azaz a 3.000.000,-Ft összeghatárt, így Indítványozó a felülvizsgálat jogával élni nem tudott. A támadott ítélettel kapcsolatban semmilyen egyéb jogorvoslati eljárás, perújítás nincs folyamatban.

1.5. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A támadott ítélet 2013. év november hó 18. napján került kézbesítésre az Indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda részére, tehát az alkotmányjogi panasz előterjesztésére a törvényi határidőn belül került sor.

1.6. Az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében Indítványozó kéri adatai zártan kezelését és nem járul hozzá az indítvány nyilvánosságra hozatalához.

2. ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOK

2.1. Magyarország Alaptörvénye

„B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

„XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

„XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(...)

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

2.2. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

„27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

„41. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 24. § vagy a 25-26. § szerinti eljárásában a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést teljesen vagy részben megsemmisíti.

(1a) Ha az Alkotmánybíróság a 24/A. § szerinti eljárásában megállapítja, hogy az Alaptörvény vagy az Alaptörvény módosítása a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt követelményeknek nem felel meg, az Alaptörvényt, illetve az Alaptörvény módosítását megsemmisíti.

(2) Az (1) bekezdést az Alaptörvény 37. cikk (4) és (5) bekezdésében foglalt kivételekre és feltételekre tekintettel kell alkalmazni.

(3) Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenességét akkor állapíthatja meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene.”

„43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.”

3. ELŐZMÉNYEK

A Monori Járásbíróság – a továbbiakban: elsőfokú bíróság – a 2013. év április hó 18. napján kelt 17.P.20.219/2012/15. számú ítéletével egyetemlegesen kötelezte

II. alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg Indítványozó, mint felperes részére 2.398.372,-Ft tőkét, és ezen összeg után 2009. szeptember hó 03. napjától a kifizetés napjáig járó évi 25,33% mértékű késedelmi kamatot, 41.562,-Ft árverési költséget, valamint 197.000,-Ft perköltséget.

Alperesek fellebbezése folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Indítványozó keresetét teljes egészében elutasította és alperesek perköltség fizetési kötelzettségét mellőzte.

4. AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ

4.1. A jogbiztonsághoz és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme (Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése)

A másodfokú bíróság az Indítványozó által támadott ítéletét teljesen új alapokra helyezte és olyan indokok alapján találta megalapozatlannak Indítványozó keresetét, melyekre alperesek sem az elsőfokú eljárás során, sem pedig fellebbezésükben nem hivatkoztak és mely indokokra vonatkozó ellenbizonyításra Indítványozót kifejezetten nem hívta fel, annak ellenére, hogy az kötelessége lett volna a Polgári perrendtartásról szóló 3. § (3) bekezdésének utolsó mondata alapján, mely a következők szerint rendelkezik: „A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.”

Alperesek fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére és új tárgyalási határnap kitűzésére irányult.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget azon kérésüknek, hogy kiadja részükre a kölcsönszerződést és a felperes azon igazolását, amely szerint alperesek nem tettek eleget a

kölcsönszerződésben foglalt kötelezettségüknek. Kérték továbbá, hogy a felperes, azaz Indítványozó igazolja a jogszerű felmondást és a követelés összegszerűségét. Sérelmezték, hogy a felperes, azaz Indítványozó ezen kérésüknek nem tett eleget.

Álláspontjuk szerint amennyiben az elsőfokú bíróság helyt adott volna kérésüknek, akkor megállapítható lett volna, hogy a kölcsönszerződést nem a felperes, azaz Indítványozó mondta fel, hanem alperesek 2009. év július hó 27. napján, amikor az autót visszaadták felperesnek, azaz Indítványozónak.

Álláspontjuk az volt, hogy egy általuk felmondott szerződést nem lehet kétszer felbontani, ezért kérték a másodfokú bíróságot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és új tárgyalási határnappal kiegészítésére.

Alperesek sem a fellebbezésükben, sem pedig az elsőfokú eljárás során nem vitatták az Indítványozó által felszámított ügyleti kamatmértéket, valamint azt, hogy a deviza árfolyamváltozásokra figyelemmel mikor, hogyan változott a forintban kifejezett tőkeösszeg.

Indítványozó – az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal egyetértve – az elsőfokú eljárás során csatolta az alperesek vitatásának megfelelő elszámolását, melyre alperesek részéről ellenbizonyítás nem érkezett, Indítványozó számításainak helyességét konkrétan nem, csupán általánosságban vitatták, mégpedig a közöttük létrejött Fogvasztási Kölcsönszerződés felmondásának jogszerűsége szempontjából.

Tekintettel arra, hogy alperesek fellebbezésükben sem hivatkoztak a másodfokú ítéletben foglalt indokokra, így Indítványozó nem volt abban a helyzetben, hogy a másodfokú bíróság – akkor még nem ismert – álláspontjának megfelelő kimutatását előterjessze és ezzel nagyobb súlyú bizonyítékot nyújtson az elsőfokú ítélettel már maradéktalanul alaposnak ítélt követelésének alátámasztására.

Indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság kiterjesztően értelmezte az alperesek védekezését a kölcsönszerződés felmondásával és a követelés összegszerűségével kapcsolatban, mely azt eredményezte, hogy olyan indokokra tekintettel hozta meg döntését, mely az elsőfokú eljárásban fel sem merült, és mely indokokról Indítványozó csupán a Budapest Környéki Törvényszék ítéletéből értesült.

Indítványozó álláspontja szerint az alperesek védekezésének kiterjesztő értelmezése, a konkrét fellebbezési kérelmük figyelmen kívül hagyása, valamint a másodfokú bíróság által bizonyítatlannak vélt körülmények körében a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség elmulasztása sérti a jogbiztonsághoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezáltal döntése Indítványozóra nézve igazságtalan eredményre vezetett.

Nem volt elvárható ugyanis Indítványozótól, hogy az elsőfokú eljárás során konkrét alperesi vitatás és a vitatásnak megfelelő bírósági felhívás hiányában bizonyítson olyan tényeket, melyek minden kétséget kizáró igazolásához adott esetben akár könyvszakértő igénybevétele is szükséges lehet a laikus bíróság megalapozott döntésének meghozatalához.

Az a körülmény tehát, hogy az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó ítélete a másodfokú bíróság által teljesen új indokok alapján megváltoztatásra és keresete teljes mértékben elutasításra került nagymértékben sérti az Indítványozó jogbiztonsághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát, így a döntés ezen oknál fogva Alaptörvényellenes.

4.2. A jogorvoslathoz való jog sérelme (Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdése)

Minthogy a perben a pertárgy értéke nem érte el a Pp. 271. § (2) bekezdésében rögzített felülvizsgálati határértéket, azaz a hárommillió forintot, így Indítványozó felülvizsgálattal nem élhetett. A jogsértő ítélet tehát valójában Indítványozót megfosztotta az ügy érdemében hozott első döntés elleni fellebbezés jogától is, hiszen a keresetet teljes egészében alaposnak ítélt döntés ellen a felperesi pozícióban lévő fél jogorvoslati lehetősége értelmezhetetlen és kizárt.

Az Indítványozó jogorvoslathoz való jogát tehát a másodfokú bíróság a támadott ítéletével teljesen elvonta, amely nem felel meg az Alaptörvény 1. Cikkében rögzített szükségesség-arányosság követelményének.

Mivel az Alkotmánybíróság a jogorvoslati jogot alkotmányos alapjognak tekinti, a jogorvoslati jogra vonatkozóan is érvényesül az annak korlátozhatóságáról szóló, az Alaptörvény 1. Cikkének (3) bekezdésében (a régi Alkotmány 8. § (2) bekezdésében) foglalt garanciális szabály, és az ezzel kapcsolatban kimunkált szükségesség-arányosság teszt. „Az Alkotmánybíróságnak a 6/1998. (III.11.) AB határozatban összegzett állandó gyakorlata szerint (ABH 1998, 91, 98-99), az alapvető jog korlátozása csak akkor marad meg az alkotmányos határok között, ha a korlátozás elkerülhetetlen, azaz más alkotmányos alapjog, valamint alkotmányos érték védelme vagy érvényesülése, illetve az Alkotmányból következő feladat megvalósítása más módon nem biztosítható, továbbá, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya arányban áll egymással.” (1234/B/1995. AB határozat, ABH 524, 530.)

A másodfokú bíróság tehát azzal, hogy teljesen új indokok alapján döntötte el a jogvitát jogerősen, megfosztotta az Indítványozót az Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogától. A teljesen új alapra helyezett döntés ellen ugyanis – a felülvizsgálati határértéket el nem érő pertárgyértékre tekintettel – a felülvizsgálat kizárt volt, így gyakorlatilag egyfokúra redukálódott az eljárás. A másodfokú bíróság ezen eljárása azért is eredményezett nagyfokú jogsérelmet Indítványozó számára, mert a másodfokú bíróságnak lehetősége lett volna arra, hogy a fellebbezési kérelemnek megfelelően ahelyett, hogy végső, jogorvoslattal már nem támadható ítéletet hozzon, visszautalja az ügyet az elsőfokú bíróság elé, annak érdekében, hogy megismételje a bizonyítási eljárást a másodfokú bíróság által bizonyítatlannak ítélt kérdésben. Ezzel lehetőséget adott volna a feleknek a másodfokú ítéletben foglalt – Indítványozó előtt nem ismert – új indok megvitatására és az arra vonatkozó nyilatkozattételre.

Tehette volna mindezt akként, hogy ítéletében iránymutatást ad az elsőfokú bíróság részére, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság Pp. 3. § (3) bekezdése szerint fennálló tájékoztatási kötelezettsége keretében fel kellett volna hívnia Indítványozót arra, hogy igazolja a deviza árfolyamváltozásokat és az annak eredményeként megváltozott tőkeösszeg és törlesztőrészletek kimutatására.

A másodfokú bíróság jogszabálynak megfelelő ezen eljárása eredményeképpen – szükség szerint – fellebbezés tárgyává tehetné volna a másodfokú bíróság által bizonyítatlannak talált kérdéseket.

Indítványozó jogséremléme azonban mégsem abban áll, hogy nem élhetett a felülvizsgálat lehetőségével, hanem a másodfokú bíróság azon választása, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása helyett – erre irányuló kérelem hiányában is – az elsőfokú ítélet megváltoztatásáról és a kereset teljes elutasításáról döntött. Amennyiben a másodfokú bíróság a Pp. 252. § (3) bekezdésének megfelelő döntést hozza meg, azaz az enyhébb jogsérelmet okozó törvény adta lehetőségével él, úgy elkerülhető lett volna az Indítványozó jogorvoslathoz való jogának sérelme.

Mivel azonban ezzel az eszközzel nem élt, és végérvényesen eldöntötte a felek közötti jogvitát alperesi vitatás hiányában és Indítványozó felhívásának elmulasztása ellenére is, így döntése sérti a jogorvoslathoz való jogot, mely nem tekinthető arányos és szükségszerű korlátozásnak, azaz döntése ezen oknál fogva is Alaptörvénybe ütközik.

4.3. A tulajdonhoz való jog sérelme (Alaptörvény XIII. Cikkének (1) és (2) bekezdése)

A másodfokú bíróság ítélete sérti továbbá az Indítványozónak az Alaptörvény XIII. Cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát is. A másodfokú bíróság új alapokon nyugvó, jogorvoslattal nem támadható ítélete ugyanis Indítványozót megfosztotta az alperesek részére a felek között létrejött Fogyasztási Kölcsönszerződés rendelkezései alapján nyújtott kölcsön összegétől is.

A Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint „*Kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.*”

A másodfokú bíróság támadott döntése megfosztotta Indítványozót végérvényesen attól, hogy az alpereseknek a Fogyasztási Kölcsönszerződés feltételei szerint nyújtott, tulajdonát képező pénzüsszeget a Ptk. hivatkozott rendelkezései szerint valaha is visszakapja. Nem volt vitatott a felek között a Kölcsönszerződés létrejötte, így minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy alperesek a kölcsön összegét megkapták, azonban a másodfokú bíróság ítélete eredményeképpen nem csupán a Kölcsönszerződés rendelkezései szerinti visszafizetési kötelezettségük szűnt meg, hanem a nyújtott kölcsön – ügyleti kamattal és egyéb szerződés szerinti költségekkel nem növelt – tiszta – az alperesek által teljesített összegekkel csökkentett – értékének a visszafizetésre sem kötelesek.

Ezáltal sérül Indítványozó tulajdonhoz való joga, hiszen a Fogyasztási Kölcsönszerződés megkötésével a felek célja nem pénzüsszeg tulajdonba adása volt, hanem nem vitatottan pénzkölcsön nyújtása, mely feltételezi az adósok, azaz az alperesek visszafizetési kötelezettségét. A másodfokú bíróság ítéletével Indítványozó egyrészt tehát elvesztette a tulajdonát képező pénzüsszeget, ugyanakkor emiatt nem kapott semmilyen ellentételezést.

Az Alaptörvény XIII. Cikkének (2) bekezdése pedig kimondja, hogy *a tulajdont kisajátítani csak kivételesen és teljes, feltétlen és azonnali kártérítés mellett lehet.*

Az Alkotmánybíróság a tulajdonjog védelmével kapcsolatban rámutatott arra, hogy az ugyanúgy alapjogi védelmet élvez, mint egyéb alapjogok. A tulajdontól való megfosztás az esetek túlnyomó többségében a tulajdonhoz való jog lényeges tartalmának sérelmével jár, így Alaptörvényellenes. (7/1991. AB határozat, ABH 1991. 25., 26.)

A másodfokú bíróság ítélete tehát végérvényesen megfosztotta Indítványozót tulajdonától, mely sérti Indítványozó tulajdonhoz való jogát, így a másodfokú bíróság ítélete ezen oknál fogva is Alaptörvényellenes.

5. ÖSSZEZÉS

A fentiekben kifejtett indokaim alapján ***kérem tehát a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 4.Pf.22.575/2013/5. számú Alaptörvényellenes ítéletét megsemmisíteni szíveskedjen.***

Kérem továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy alkotmányjogi panaszunk való helytadás esetén az elsőfokú eljárás megismétléséhez szükséges intézkedéseket hivatalból megtenni szíveskedjen.

Az alkotmányjogi panasz mellékleteként csatolom ügyvédi meghatalmazásomat, Indítványozó cégkivonatát, a támadott másodfokú ítéletet, továbbá csatolom az elsőfokú bíróság által hozott ítéletet, illetve valamennyi, az első- és másodfokú eljárás során keletkezett iratot a jelen alkotmányjogi panasz mellékletét képező részletező lapon felsoroltak szerint.

Budapest, 2014. év január hó 10. napján

Tisztelettel:



képv.: HÉJJA Ügyvédi Iroda
dr. Héjja Eszter ügyvéd